

Ks. JAN GÓRSKI
Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Teologiczny

Sprawozdanie z sympozjum *Stefan Łysik SVD (1908–1978). Etnolog i lingwista w służbie Słowa Bożego*

(Katowice–Boruszowice, 13 października 2018)

Misjologia na Wydziale Teologicznym UŚ organizuje sympozja, które cieszą się coraz większym zainteresowaniem. 13 października 2018 roku odbyło się sympozjum na temat: *Stefan Łysik SVD (1908–1978). Etnolog i lingwista w służbie Słowa Bożego*, które miało miejsce w rodzinnej miejscowości ojca werbisty, w Boruszowicach, na terenie diecezji gliwickiej. Jest to również miejsce rodzinne ks. Jana Górskiego, kierownika Katedry Teologii Fundamentalnej, Misjologii i Filozofii Chrześcijańskiej na Wydziale Teologicznym UŚ. 40. rocznica śmierci ks. Stefana Łysika jest dobrą okazją, aby razem z jego rodzinną parafią uczcić w sympozjum naukowym wielkiego badacza.

Sesja była poświęcona pracy naukowej ks. Stefana Łysika dla dzieła misyjnego Kościoła. Właśnie Zgromadzenie Słowa Bożego wniosło wielki wkład naukowy w misję. Od początku istnienia polskiej prowincji ten nowy nurt tworzył z innymi ks. Łysik.

Patronat nad sympozjum objął ks. biskup prof. dr hab. Jan Kopiec, Biskup Gliwicki. Przewodniczył Mszy św. w miejscowym kościele Matki Bożej Bolesnej.

Następnie, po wstępnych słowach ks. prof. Górskiego, prodziekana Wydziału Teologicznego UŚ ks. dr. hab. Jacka Kempy oraz proboszcza parafii ks. mgr. Konrada Lempy, uczestnicy mogli wysłuchać wykładów zaproszonych gości profesorów z różnych ośrodków uniwersyteckich i seminariów duchownych: UŚ w Katowicach, Uniwersytetu Opolskiego, UKSW w Warszawie, UWM w Olsztynie, UAM w Poznaniu, seminariów duchownych w Pieniężnie i w Gnieźnie. Ponadto uczestniczyli w nim księża i przedstawiciele z różnych parafii, uczniowie, doktorzy i magistranci ks. prof. Górskiego, zainteresowani misjologią.

W klimat sympozjum wprowadził w ciekawy sposób, tematycznie powiązany z o. werbistą, wykład ks. bp. prof. dr. hab. Jana Kopca, UO, *Studia teologiczne Ślązaków w I połowie XX wieku*. Sesji przewodniczył ks. prof. dr. hab. Jerzy Myszor, UŚ Katowice, a uczestnicy mieli okazję do zapoznania się z historią kształcenia teologicznego osób duchownych na przestrzeni wieków.

Kolejnej sesji przewodniczył ks. dr. hab. Tomasz Szyszka SVD, UKSW Warszawa, prezes Stowarzyszenia Misjologów Polskich. W tej sesji uczestnicy sympozjum zostali wprowadzeni w świat poznania nie tylko o. Stefana Łysika, jego pracy, pasji i szerokiej działalności poprzez wykład ks. dr. Adama Michałka SVD, UWM Olsztyn, WSD Pieniężno, *Sylwetka naukowa ks. Stefana Łysika SVD*, ale również dzięki wykładowi na temat historii powstania i działalności Instytutu Anthropolos w Sankt Gabriel (Austria), poznali miejsce, w którym także zdobywał wiedzę.

O. Łysik i gdzie narodziły się jego zainteresowania etnologią, lingwistyką i archeologią (wykład ks. prof. dr. hab. Jacka Pawlika SVD, UWM Olsztyn, WSD Pieniężno, *Instytut „Anthropos”*. *Platforma naukowych badań Misjonarzy*).

Wreszcie w trzeciej sesji, pod przewodnictwem ks. dr. hab. Franciszka Jabłońskiego, UAM Poznań, WSD Gniezno, przedstawiono wykład prezentujący pracę naukową i badania nad rozwojem przemysłu w bliskiej okolicy, w dolinie znanych rzek – Małej Panwi i Stoły – ks. dr. hab. Henryk Olszar, UŚ Katowice, *Badania ks. Łysika nad początkami przemysłu w dolinie Małej Panwi i Stoły*, który dostarczył niezwykle ciekawej wiedzy o historii naszej ziemi i rzucił nowe światło na postrzeganie jej bogactwa i wkładu w rozwój regionu śląskiego.

Zajmującą myśl i budzącą zaciekawienie była tematyka ostatniego wykładu (wykład ks. prof. dr. hab. Jarosława Różańskiego OMI, UKSW Warszawa, zaprezentowany przez ks. dr. hab. Tomasza Szyszka SVD, UKSW Warszawa, *Podstawowe trudności i wybory tłumaczy Biblii*), poruszająca aspekt, nad którym czytelnik czy słuchacz Biblii zwykle się nie zastanawia, mianowicie kwestię decyzji wyborów i trudności, jakie stają przed tłumaczami Pisma św.

Całość głównej części wykładowej została zamknięta panelem dyskusyjnym misjologów, któremu przewodniczył ks. dr. Herbert Jezierski, historyk z Tarnowskich Gór.

Na zakończenie konferencji wygłoszony został wykład *Znaczenie nauk pomocniczych dla misjologii* (ks. prof. dr. hab. Jan Górski, UŚ Katowice), ujmujący w sposób syntetyczny znaczenie nauk pomocniczych dla misjologii, która korzystając z doświadczeń różnych dziedzin wiedzy i metod, przyczynia się do ożywienia skuteczności pracy misyjnej Kościoła. Stanowiło to także podsumowanie zaprezentowanej tematyki w czasie całej konferencji. Materiały z sesji zostaną opublikowane w publikacji naukowej.

Pomysłodawcą, realizatorem i kierującym pracami nad przygotowaniem sympozjum był ks. prof. Górski, misjolog, kierownik katedry na WTL UŚ. Podjęcie tematu współpracy przez ks. Konrada Lempę, proboszcza parafii, z której pochodzi ks. Łysik, otwarło drogę do działania. Wymagało to zaangażowania wielu osób. Grupa osób spotykająca się od czterech lat na regularnych „Spotkaniach z religią”, której przewodzi ks. prof. Górski, podjęła to duże wyzwanie. Dziś można powiedzieć, że to wydarzenie przyniosło ze sobą wiele wrażeń, że zadziało się dużo dobra, złączyło jeszcze mocniej ludzi, którzy swoją pracą i umiejętnościami chcą służyć innym i warto takie projekty kontynuować. To wydarzenie ukazało także wiele możliwości, jakie wnosi ze sobą infrastruktura miejscowości, w której odbyło się sympozjum.

Należy jeszcze podkreślić zasługi ks. Stefana Łysika dla naszego regionu. Publikował w „Śląskich Studiach Historyczno-Teologicznych”: *Polskie metryki z parafii Kopienica z lat 1607-1611*, nr 3 (1970), s. 205-242; na łamach „Gościa Niedzielnego”: *Parafia Koty pow. Tarnowskie Góry (Z okazji 250-lecia istnienia kościoła parafialnego w Kotach)*, nr 5 (1965), „*Ojciec Pigmajów*” *nie żyje*, nr 47 (1967), *75-lecie kościoła Rybnej Strzybnicy (pow. tarnogórski)*, nr 3 (1963).

Opracował także historię parafii Wielowieś: *Krótki zarys historii parafii Wielowieś, powiat Gliwice, Świerklaniec 1965, wznowienie Piastów 2016*.

Jego ogromny dorobek naukowy, zgromadzony w Archiwum Księży Werbistów w Pieniężnie, nadal oczekuje na krytyczne opracowanie.